

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van maatregelen ten gevolge van de uitbraak van het COVID-19-virus, wat betreft de toelagen in het kader van het gezinsbeleid
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit voorziet in een aantal maatregelen voor leerlingen/studenten die omwille van de coronacrisis (COVID-19-virus) hun recht op gezinsbijslagen zouden verliezen of zouden terugvallen op hun recht als schoolverlater. Dit zou niet zijn gebeurd indien deze noodsituatie niet zou hebben plaatsgevonden. Daarom voorziet dit besluit een aantal maatregelen zodat deze leerlingen/studenten toch hun recht op gezinsbijslagen behouden gedurende deze periode van noodsituatie.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het begrotingsakkoord.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Opgroeien

Inhoudelijk structurelement: Groeipakket

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Gelet op het hoogdringend karakter van voorliggend ontwerp van besluit, is met toepassing van punt 293 e.v. van de Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4, geen wetgevingstechnisch- en taalkundig advies vereist.

Gelet op de dringende noodzakelijkheid om de gevolgen van de coronacrisis en de federale coronavirusmaatregelen van 12 en 17 maart 2020 zo snel mogelijk aan te pakken en voor iedereen maximale rechtszekerheid te kunnen verzekeren, werd het ontwerpbesluit niet voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit voorziet in een aantal maatregelen die betrekking hebben op het recht op gezinsbijslagen voor leerlingen en studenten zoals geregeld in het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen.

Om de verspreiding van het Coronavirus (COVID-19) tegen te gaan, werden er al een aantal maatregelen genomen door de federale overheid. Deze maatregelen betreffen onder andere, de opschorting van de lessen, de sluiting van niet-essentiële winkels en bedrijven die de opgelegde voorzorgsmaatregelen niet kunnen naleven.

Een groot aantal werknemers ontvangt momenteel werkloosheidsuitkeringen omwille van tijdelijke werkloosheid door overmacht ten gevolge van de maatregelen die werden genomen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan.

Ook leerlingen/studenten en schoolverlaters kunnen in het systeem van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht terecht komen indien zij een activiteit als student/stagiair/werknemer uitoefenden, waardoor er mogelijk een impact is op hun recht op gezinsbijslagen. Hetzelfde geldt voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte voor wat betreft de zorgtoeslag.

In de praktijk kunnen zich ook situaties voordoen dat leerlingen/studenten omwille van de coronacrisis hun opleidingen niet kunnen voortzetten, bijvoorbeeld doordat ze niet kunnen terugkeren naar het buitenland, hun studiepunten terug dienen te schroeven of doordat de onderwijsinstellingen bepaalde modules annuleren waarvoor ze waren ingeschreven.

Dit besluit voorziet in een aantal maatregelen zodat leerlingen/studenten die omwille van de coronacrisis hun recht op gezinsbijslagen zouden verliezen of zouden terugvallen op hun recht als schoolverlater, toch hun recht op gezinsbijslagen behouden gedurende deze periode van noodsituatie.

Volledigheidshalve vermelden we hier ook bij dat er geen regelgevende wijzigingen nodig zijn m.b.t. de aanwezigheidsdagen/problematische afwezigheidsdagen in het onderwijs die van belang zijn bij de kleutertoeslag en de selectieve participatietoelagen. Tijdens de opschorting van de lessen omwille van corona registreren scholen geen (ongewettigde) afwezigheden. Het recht op kleutertoeslag of schooltoeslag kan dus niet in het gedrang komen louter door de opschorting van de lessen omwille van corona.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

De regeling voor de gezinsbijslagen met betrekking tot de jobstudenten wordt afgestemd op de federale beslissing op basis waarvan tijdelijk de regel, volgens dewelke studenten 475 uren per jaar kunnen werken (jaarlijks contingent) zonder hiervoor onderworpen te zijn aan de sociale zekerheid voor werken, wordt aangepast. Deze federale regeling bepaalt dat uren gepresteerd tijdens het tweede kwartaal 2020 worden geneutraliseerd voor de 475 uren van het jaarlijks contingent.

Artikel 2.

Voor het behoud van de maandelijkse zorgtoeslag mag het kind geen winstgevende activiteit uitoefenen, tenzij die activiteit:

- gedurende maximaal 475 uur, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, uitgeoefend wordt in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten;
- in een maand niet meer dan tachtig uren uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten;
- uitgeoefend wordt door een kind als zelfstandige en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep;
- uitgeoefend wordt in een maatwerkbedrijf.

Wanneer het kind een sociale uitkering (tijdelijke werkloosheid) ontvangt, vormt dit een beletsel voor de maandelijkse zorgtoeslag.

Als het echter een sociale uitkering betreft die voortvloeit uit een activiteit in een maatwerkbedrijf, of die voortvloeit uit een tewerkstelling tijdens een systeem van alternerend leren, een leerovereenkomst of een bezoldigde stageovereenkomst, wordt de maandelijkse zorgtoeslag niet geschorst.

Behoudens deze uitzonderingen, zorgt dit artikel er aanvullend voor dat het kind, ondanks een sociale uitkering omwille van tijdelijke werkloosheid tijdens de coronacrisis, recht blijft hebben op de maandelijkse zorgtoeslag.

Deze maatregel is geldig tot 30 juni 2020.

Voor de student die een activiteit als zelfstandige uitoefent en daarbij geen bijdragen als een zelfstandige in hoofdberoep is verschuldigd, is er geen extra beletsel omwille van de coronacrisis. Deze categorie is immers niet gevat bij de sociale uitkering zoals bepaald in artikel 14, §2, 2de lid. Indien er toch sprake zou zijn van een uitkering overbruggingsrecht omwille van de coronacrisis, dan blijft de student-zelfstandige in bijberoep zijn maandelijkse zorgtoeslag behouden.

Artikel 3.

Leerlingen/studenten en schoolverlaters mogen een winstgevende activiteit uitoefenen zonder dat dit leidt tot een schorsing van hun recht op gezinsbijslagen.

Het gaat om een activiteit die:

- gedurende maximaal 475 uur, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, uitgeoefend wordt in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten;
- in een maand niet meer dan tachtig uren uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten;
- uitgeoefend wordt door een kind als zelfstandige en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep.

Wanneer leerlingen/studenten of schoolverlaters een sociale uitkering (tijdelijke werkloosheid) ontvangen omwille van een toegelaten activiteit vormt dit een beletsel voor het recht op gezinsbijslagen.

Indien het gaat om een tewerkstelling in een systeem van alternerend leren en werken, uitgeoefend in het kader van de praktische opleiding op de werkplek, tijdens een bezoldigde stageovereenkomst of in het kader van een leerovereenkomst, wordt dit niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De sociale uitkering (tijdelijke werkloosheid) die er uit voortvloeit zal in dit geval niet leiden tot een schorsing van de gezinsbijslagen.

Behoudens deze uitzonderingen, zorgt dit artikel er aanvullend voor dat de leerlingen/studenten en de schoolverlaters, ondanks een sociale uitkering omwille van tijdelijke werkloosheid tijdens de civiele noodsituatie, recht blijven hebben op de gezinsbijslagen.

Deze maatregel is geldig tot 30 juni 2020.

Voor de student die een activiteit als zelfstandige uitoefent en daarbij geen bijdragen als een zelfstandige in hoofdberoep is verschuldigd, is er geen extra beletsel omwille van de

coronacrisis. Deze categorie is immers niet gevat bij de sociale uitkering zoals bepaald in artikel 29, §1, 2de lid en artikel 41, 2de lid. Indien er toch sprake zou zijn van een uitkering overbruggingsrecht omwille van de coronacrisis, dan blijft de student-zelfstandige in bijberoep zijn gezinsbijslagen behouden.

Artikel 4.

Leerlingen en studenten in het buitenland dienen op dezelfde manier behandeld te worden als binnenlandse leerlingen en studenten.

Om te vermijden dat de leerlingen en de studenten die in het buitenland studeerden, terugvallen op het recht op gezinsbijslag als schoolverlater en zo hun recht van 12 maanden uitputten, regelt dit artikel dat zij recht hebben op gezinsbijslagen tot het einde van het schooljaar (31 augustus) of het academiejaar (30 september).

Artikel 5.

Om te vermijden dat leerlingen of studenten die door een beslissing van de onderwijsinstelling omwille van het coronavirus niet kunnen voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden, bepaalt dit artikel dat deze leerlingen en studenten recht hebben op de gezinsbijslagen tot het einde van het schooljaar (31 augustus) of het academiejaar (30 september).

Artikel 6.

Met dit artikel wordt bepaald dat wanneer een student tijdens het academiejaar 2019-2020 zijn inschrijving vanaf 14 maart terugbrengt onder 27 studiepunten, het recht op gezinsbijslagen behoudt voor de rest van het academiejaar.

Artikel 7.

Op dit moment is het onduidelijk wat de evolutie is van het COVID-19-virus en wordt er bijgevolg een delegatie ingeschreven aan de Vlaamse minister, bevoegd voor opgroeien. Indien de federale overheid de maatregelen omwille van de coronacrisis verlengt na 30 juni 2020, kan de minister, indien dit nodig wordt geacht, de maatregelen in artikelen 1 tot en met 3 eveneens verlengen.

De delegatie loopt maximaal voor de duur van de machtiging verleent aan de koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19.

Artikel 8.

Dit artikel bepaalt dat dit besluit uitwerking heeft met ingang van 14 maart 2020, met uitzondering van artikel 1 dewelke uitwerking heeft met ingang van 1 april 2020.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De maatregelen in dit besluit hebben geen budgettaire impact. De kinderen die op basis van dit besluit recht hebben op gezinsbijslagen, hadden dit recht gehad indien er zich geen noodsituatie had voorgedaan.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 april 2020. Artikel 6 werd ingevoegd na het advies van de inspectie van Financiën.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 27 april 2020, op voorwaarde dat er een nauwgezette opvolging binnen het monitoringscomité gebeurt waarbij erop wordt toegezien dat het verzekeren van de continuïteit in geen geval mag leiden tot het buitensporig oplopen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, en zoniet correctieve maatregelen worden genomen.

B. ESR-TOETS

Voorliggend ontwerp van besluit dient niet te worden onderworpen aan een ESR toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring zal dit besluit worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Er wordt verder opgevolgd of er nog andere tijdelijke maatregelen nodig zijn.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid maatregelen, wat betreft de toelagen in het kader van het gezinsbeleid;
- 2° de Vlaamse minister bevoegd voor opgroeien te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE